V súvislosti výučbou sa často zaoberáme výtvarným umením alebo hudobnými dielami v kontexte liturgického roka. Ak by sa niekto chcel vybrať so mnou do kostola a získať kontext:

ADVENT

Advent (29. 11. až 23. 12. 2026)
29. 11. 2026 = 1. adventná nedeľa
6. 12. 2026 = 2. adventná nedeľa
8. 12. = Nepoškvrnené počatie Panny Márie (prikázaný sviatok)
10. 12. = Naša pani z Loreta = Sviatok prenesenia svätého domu z Nazareta do Lorera
12. 12. = Naša pani z Guadalupe
13. 12. 2026 = 3. adventná nedeľa
20. 12. 2026 = 4. adventná nedeľa
21. 12. = Tomáš Apoštol (jeho umučenie 21. 12. v roku 72)
„Predvianočné obrady“ (17. až 23. 12.)

17. 12. = Ó, Sapientia
18. 12. = Ó, Adonai
19. 12 = Ó, Jesse
20. 12. = Ó, Davide
21. 12. = Ó, oriens
22. 12. = Ó, Rex genbtium
23. 12. = Ó, Emmanuel
VIANOCE (24. 12. až 5. 1.)

24. 12. = Božie narodenie (Štedrý deň)
25. 12. = Prvý sviatok vianočný
26. 12. = Druhý sviatok vianočný = sv. Štefana, prvého mučeníka (dobrovoľné a naplnené mučeníctvo)
27. 12. = Tretí sviatok vianočný = sv. Ján Evanjelista (dobrovoľné, ale nenaplnené mučeníctvo. + patrón vína v starom Uhorsku, posvätcuje sa v kostole)
28. 12. = sv. neviniatka (naplnené, ale nedobrovoľné mučeníctvo)

© Tomáš Surý 2006-2026 Copyrighted Material

29. 12. = sv. Rodiny (Ježiš, Mária, Jozef)
29. 12. = sv. Tomáš Becket (jeho zavraždenie 29. 12. 1170)
31. 12. = Ďakovna omša s Te Deum v Dóme
Vianočná oktáva (od Narodenia Pána po Kristovu obriezku)
1. 1. = Slávnosť Panny Márie Bohorodičky (Theotokos), jej narodenie (prikázaný sviatok)
6. 1. = Zjavenie Pána (Traja Králi)
18. 1. = Sv. Margita Uhorská (27.1.1242 Kis Chorvátsko-18.1.1270 dominikansky kláštor Margit Sziget)
FAŠIANG (od Troch Kráľov po Fašiangový utorok)

2. 2. = Obetovanie Pána = Hromnice, posväcujú s hromničné sviečky
3. 2. = sv. Blažej = požehnanie hrdla.
4. 2. 2027 = tučný štvrtok
7. 2. 2027 = fašiangová nedeľa
8. 2. 2027 = fašiangový pondelok
9. 2. 2027 = fašiangový utorok (pochovávanie basy)
PôST (od Popolcovej stredy po stredu Veľkého týždňa)

10. 2. 2027 = popolcová streda
11. 2. = Panna Mária Lurdská (prvé zjavenie 11. 2. 1858)
12. 2. = bl. Ján Havlík (12. 2. 1928 Dubovce – 27. 12. 1965 Skalica) = „Mučeník vernosti“
Pôstne obdobie: 10. 2. až 24. 3. 2027
14. 2. 2027 = Prvá pôstna nedeľa + sviatok sv. Cyrila a Metoda
21. 2. 2027 = Druhá pôstna nedeľa
28. 2. 2027 = Tretia pôstna nedeľa: symbolika vody (Kristus a Samaritánka)
7. 3. 2027 = Štvrtá pôstna nedeľa: symbolika
14. 3. 2027 = Piata pôstna nedeľa
18. 2. = Fra Angelico
25. 3. = Zvestovanie = nový rok v orientálnom staroveku, v renesančnej Florencii, cca aj v dnešnom Iráne a pod.
VEĽKÁ NOC (od Kvetnej nedele po Tomášovu nedeľu)

© Tomáš Surý 2006-2026 Copyrighted Material

nedeľa 21. 3. 2027 = Šiesta pôstna nedeľa = Kvetná (Palmová) nedeľa (Nedeľa utrpenia Pána):
12:00 Dóm = zraz 11:45 pri laviciach zo strany oltára Piety
+ priniesť si bahniatka
štvrtok 25. 3. 2027 = Zelený štvrtok (Štvrtok Pánovej večere):
16:30 jezuiti = obrady
piatok 26. 3. 2027 = Veľký piatok (Piatok utrpenia Pána):
08:00 jezuiti = ranné chvály (ja nejdem)
14:30 jezuiti = krížová cesta
15:15 jezuiti = obrady Veľkého piatku
sobota 27. 3. 2027 = Biela sobota (Vigília Pánovho vzkriesenia):
08:00 jezuiti= ranné chvály (ja nejdem)
do 19:00 jezuiti = poklona pri Božom hrobe
19:30 jezuiti = veľkonočná vigília (cca do 21:45) + priniesť nestekavú (naozaj) sviečku
nedeľa 28. 3. 2027 = Veľkonočná nedeľa (Nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania):
10:30 = Dóm sv. Martina, pontifikálna veľkonočná omša s arcibiskupom
+ sv. Tomáš Akvinský
pondelok 29. 3. 2027 = Veľkonočný pondelok (druhý sviatok veľkonočný):
… = miesto a čas sa upresní
nedeľa 4. 4. 2027 = Tomášova nedeľa
OBDOBIE „CEZ ROK“

26. 4. = sviatok Panny Márie Dobrej rady = Mater boni consilii (milostivý obraz z 18. storočia je kostole Blumentál)
13. 5. = Panna Mária Fatimská (prvé zjavenie 1915)
streda 14. 5. 2026: Nanebovstúpenie Pána, Dóm o 18.00, pontifikálna omša
nedeľa 24. 5. 2026: Zoslanie Ducha Svätého
nedeľa 31. 5. 2026: Najsvätejšej Trojice
štvrtok 4. 6. 2026: Božie Telo (Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi) = vo Viedni procesia vo štvrtok, v Bratislave najbližšia nedeľa
piatok 12. 6. 2026: Najsvätejšieho Srdca Ježišovho

© Tomáš Surý 2006-2026 Copyrighted Material

22. 6. = sv. Tomáš Morus = Thomas More (1478-1535), popravený protestantským kráľom Henrichom VIII.
27. 6. = Sv. Ladislav (1040-1095)
29. 6. = sv. Petra a sv. Pavla (prikázaný sviatok)
3. 7. = sv. Tomáš Apoštol (prenesenie ostatkov)
16. 7. = Naša Pani z hory Karmel
5. 8. = Panna Mária Snežná
15. 8. = Nanebovzatie Panny Márie (prikázaný sviatok)
16. 8. = Sv. Štefan Uhorský (969-1038), jeho smrť v roku 1038
22. 8. = Panna Mária Kráľovná = pri 100. výročí vyhlásenia dogmy o Nepoškvrnenom Počatí Panny Márie pápež Pius XII. 1. 11. 1954 korunoval rímsky milostivý obraz v chráme Santa Maria Maggiore s názvom „Salus Populi Romani“. Zároveň ustanovil nový mariánsky sviatok Panny Márie Kráľovnej.
7. 9. = Sv. Traja košickí mučeníci (Marek Križin, Melichar Grodziecki a Štefan Pongrácz), kňazi, mučeníci; umučení kalvínmi 7. 9. 1619 v Košiciach + v Bratislave sviatok, lebo sú to patróni slovenskej provincie jezuitov.
8. 9. = Narodenie Panny Márie
12. 9. = Najsvätejšie meno Panny Marie = súvislosť s víťazstvom nad Turkami pri Viedni z 11. 9. 1683
15. 9. = Sedembolestnej Panny Márie (patrónka Slovenska), púť do Šaštína + stredoveká Pieta v Bratislave u františkáov
7. 10. = Ružencová Panna Mária
8. 10. = Magna Domina hungarorum = zasvätenia Uhorska Panne Márii sv. Štefanom
1. 11. = Všetkých svätých (prikázaný sviatok)
2. 11. = Dušičky + dušičková oktáva
5. 11. = sv. Imrich
11. 11. = sv. Martin z Tours
17. 11. = sv. Alžbeta Uhorská, Durínska (7. 7. 1207 Bratislava – 17. 11. 1231 Marburg), grófka a reholníčka.
21. 11. = Obetovanie Panny Márie (sviatok má svoj základ v Mojžišovom zákone. V knihe Levitikus (Tretia kniha Mojžišova) sa píše: „Keď sa pominú dni jej (matkinho) očisťovania, či je to chlapec alebo dievča, prinesú kňazovi ku vchodu do stánku

© Tomáš Surý 2006-2026 Copyrighted Material

zjavenia ročného baránka na celostnú žertvu a holúbka alebo hrdličku na obetu za hriech).
22. 11. = sv. Cecília, patrónka huboníkov

Literatúra na domáce štúdium:

ADAM, Adolf: Liturgický rok. Vyšehrad, 1997.
FÁBRY, Štefan – STAROŠTÍK, Peter: Liturgický rok. Rádio Lumen, 2023.
WATTS, W. Alan: Mýtus a rituál v křesťanství. Pragma, 1993.
HAĽKO, Jozef: Svätá omša: Dotyk Krista naplno. Postoj Media, 2024.
Aktualizované: 6. 11. 2026

© Tomáš Surý 2006-2026 Copyrighted Material